

Златка Михайлова

**С ТРАКИЯ В СЪРЦЕТО
СИМЕОН ЛАЗАРОВ СТОЙКОВ
(1896 – 1976)**

За Симеон Лазаров

Големият родолюбец Симеон Лазаров е роден в Ениджия, Лозенградско – едно от най-големите някога български села в Източна Тракия. Въпреки тежките материални затруднения родителите поощряват силното желание на Симеон и брат му Стойко да се изучат. След като завършва прогимназията в Лозенград, Симеон прекарва една година в Духовната семинария в Цариград, пише приживе синът му Людмил Симеонов Лазаров. Започналата Балканска война през 1912 г. принуждава Симеон да напусне семинарията. През злокобната есен на същата година заедно със семейството си и други българи от Ениджия е прокуден от родния край. „Сбогом, наше скъпо родно село! Сбогом, бащино огнище! Може би ние никога вече няма да те видим, наш мил и забравим роден край! Разделяйки се с тебе, неизразима тъга притиска сърцата ни. В този скръбен час ние мислим само за теб, носим те в сърцата си, в безбройните спомени на нашето детство и юношество, запечатани дълбоко и завинаги в паметта ни.” Тези редове записва в автобиографичните си бележки Симеон Лазаров, издадени преди 5 години.

Симеон Лазаров завършва гимназия в Бургас, където живее неговата леля. От бургаския му период са останали неговите стихове на тема вечната борба между доброто и злото:

*О, виждам аз свещений идеал
на правдата, на истината свяга,*

*но власт ти, Боже, в мен не си създал
геройски да се боря със лъжата.*

Лазаров отбива военната си служба в радиотелеграфна рота във Варна. През 1920 г. е назначен е за волнонаемен учител в прогимназията в Свиленград, където са се установили неговите родители. Преподава обща и българска история, свещена история, български и френски език, гражданско учение. Участва

в любителския театрален състав на учителите, които пресъздават на сцената „Пленникът от Трикери” от Константин Мутафов, „Разбойници” от Шилер. „Тези пет години са най-хубавото в моя живот”, отбелязва той по-късно в автобиографичните си записки. А години по-късно дъщеря му Златка

Симеон Лазаров и съпругата му Анастасия с първородното им дете Донка, 1927 г.

Симеонова Милушева, също учителка в Свиленград, пише: ”Строг, но никога несправедлив – така са го запомнили неговите бивши ученици”.

През 1920 г. Симеон Лазаров става един от основателите на дружество “Тракия” в Свиленград и дългогодишен негов председател. От 1931 до 1935 г. работи като щатен организатор на Висшия изпълнителен комитет на Тракийската организация за цялата страна.

Симеон Лазаров е член е на Тракийския научен институт, сътрудник на бюлетина-списание на Съюза на тракийските дружества в България. В този бюлетин излиза и неговият очерк за родения в Ениджия Филчо войвода и неговата храбра чета.

На 15 октомври 1972 г. по инициатива на бургазлии се организира първата земляческа среща на ениджийци. Присъстват групи от Поморие, Стара Загора, Варна, Свиленград и др. Събралите се изслушват откъс от историята за родното им село, събрана от Симеон Лазаров. Ето какво пише до автора Стоян Йорданов от Стара Загора: „Ние всички ениджийци сме задължени на теб за големия научен труд, който работи дълги години с голяма любов и който, нека се надяваме, ще бъде издаден в най-близко време. Целувам работливата, упорита и вещица ръка, която написа тази ценна книга за нашата Ениджия”. Книгата на Лазаров „Ениджия – една България, останала в миналото” е издадена от Фондация „Башклисе” в Свиленград чак през 2002 г.

Ръкописът му „Из миналото на село Башклисе, Димотишка околия”, писан през 50-те години на миналия век, е отпечатан през 2003 г. отново от едноименната фондация.

По повод 110 годишнината от рождението на Симеон Лазаров и с подкрепата на община Свиленград през 2007 г. излизат автобиографичните му бележки със заглавие ”Слово за

следовници”, 26 години след смъртта му. „Запомнила съм дядо зад писалищната маса с перодръжка в ръка. От едната му страна - купчина папки, от другата – още неизписани карирани листа и тетрадки, а пред него мастилница”, пише в предисловието неговата внучка Мариана Стойкова Александрова,

Симеон Лазаров пише и малка книжка за живота и дейността на своя именит вуйчо Стоян Стойков Шангов, който фигурира в учебниците по журналистика като издател и главен редактор на вестник “Вечерна поща”, един от най-значимите български вестници от първата половина на 20 век.

До последните си дни през 1976 г. Симеон Лазаров се вълнува от проблемите на тракийските дружества в България. Въпреки влошеното си зрение упорито продължава проучванията си, води оживена кореспонденция с тракийци от цялата страна.

За приноса му в развитието на тракийското движение в България през 1973 г е награден с възпоменателен медал „Капитан Петко Войвода” – златен.

Свободомислещ, всеотдаен, честен, скромнен и трудолюбив – такъв спомен оставя Симеон Лазаров за всички, които живеят с Тракия в сърцето.

ИЗПОЛЗВАНИ ИЗТОЧНИЦИ:

1. Стойков Симеон Л., „Ениджия – една България, останала в миналото, Фондация “Баш клисе”, Свиленград, 2002 г.

2. „Спомени за Башклисе”, сборник, Фондация “Баш клисе”, Свиленград, 2003 г.

3. Лазаров Симеон, „Слово за следовници”, ИИА ”Дебора – МарБи”, гр. Дупница, 2007 г.

4. В. „Струма”, Благоевград, 19 май 2011 г.